

PRÁVNÝ NÁZOR

28/10/2020

1. Má zamestnávateľ právo vyžadovať pre výkon práce v zmysle platného pracovnoprávneho alebo obdobného pracovného vzťahu výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19?
2. Má zmluvný partner pokiaľ ste SZČO/obchodná spoločnosť pre poskytnutie tovaru, služby alebo výkon práce vyžadovať od vás výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19?
3. Má právo ukončiť so zamestnancom pracovný pomer, krátiť dovolenku, nevyplatiť náhradu mzdy za dočasnú práceneschopnosť, alebo inak sankcionovať zamestnanca, pokiaľ tento (i) neabsolvoval testovanie (diagnostiku) na ochorenie covid-19, (ii) pokiaľ bol diagnostikovaný pozitívne a absolvuje 10-dňovú karanténu?
4. Má zamestnávateľ právo neumožniť Vám vstup na pracovisko, resp. pri SZČO/obchodná spoločnosť vstup na miesto dodania tovaru, poskytnutia služby alebo výkonu práce?
5. Má právo vyžadovať výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19 tretia osoba za účelom overenia môjho zdravotného stavu, a to v služobnom alebo bežnom civilnom bežnom styku?
6. Má právo príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky uložiť pokutu v priestupkovom konaní na základe toho, že sa odmietnem preukázať negatívnym výsledkom testu/diagnostiky na ochorenie covid-19?

A/ Skutkový stav:

V dňoch 30.10. až 31.10.2020 a 8.11. až 9.11.2020 sa má na území Slovenskej republiky na základe právne pochybného uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 665/2020 zo dňa 18.10.2020 uskutočniť celoplošné testovanie obyvateľstva na prítomnosť ochorenia covid-19. Táto aktivita vlády Slovenskej republiky, v spoločnej gescii Ministerstva obrany SR v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom zdravotníctva SR, Správou štátnych hmotných rezerv SR, obcami a mestami Slovenskej republiky je sprevádzaná **verejnými vyhláseniami** predstaviteľov vlády Slovenskej republiky, ako aj predstaviteľov orgánov štátnej správy. Tieto vyhlásenia (www.somzodpovedny.sk, tlačové vyhlásenia, a pod.) informujú občanov o tom, že pokiaľ budú výsledky ich testov (správne diagnostiky) na ochorenie covid-19 pozitívne, budú musieť absolvovať **10-dňovú karanténu** v domácom prostredí alebo vo vládou vybranom ubytovacom zariadení na území Slovenskej republiky.

Súčasne s týmto **vyjadrením** orgánov štátnej správy sa objavujú verejne dostupné informácie o tom, že rôzni **zamestnávatelia** – teda fyzické osoby-podnikatelia alebo právnické osoby s oprávnením podnikať na území Slovenskej republiky, ako aj štátne a verejnoprávne inštitúcie **podmieňujú zotrvanie/pokračovanie zamestnancov v práci absolvovaním testu** (správne diagnostiky) na ochorenie covid-19 s tým, že tento test musí byť nielen absolvovaný, ale musí mať aj **negatívny výsledok**. Pokiaľ takýto test zamestnanec neabsolvuje, zamestnávateľ sa v mnohých prípadoch – ústne, alebo odvolávajúc sa na „vnútorné predpisy“, vyjadruje v tom zmysle, že neumožní zamestnancovi výkon jeho práce v zmysle platnej pracovnej zmluvy a bude to považovať za **prekážku v práci na strane zamestnanca**. Ak zamestnanec podstúpi 10-dňovú karanténu, zamestnávateľ zamestnanca informuje, že mu **neposkytne pracovné voľno bez náhrady mzdy** a neprítomnosť zamestnanca na pracovisku bude klasifikovať ako **neospravedlненú neprítomnosť v práci**. Neospravedlненú neprítomnosť zamestnávateľ vyhodnotí ako závažné porušenie pracovnej disciplíny zamestnancom. V takom prípade sa zrejme zamestnávatelia chcú uchýliť ku **okamžitému skončeniu pracovného pomeru** v zmysle ustanovenia § 68, odseku 1, písmeno b), prípadne v spojení s odsekom 2) Zákonníka práce. Zároveň niektorí zamestnávatelia spájajú neprítomnosť v práci s uplatnením sankcie voči zamestnancovi tým, že deklarujú **krátenie dovolenky** zamestnanca.

Ďalší zamestnávatelia dôvodia zákonom č.124/2006 Z.z. o ochrane a bezpečnosti pri práci, kde uvádzajú, že povinnosťou zamestnávateľa ako aj zamestnanca je neustále zabezpečovať ochranu a odstraňovať nebezpečenstvá hroziace BOZP. Zamestnanec je v zmysle výkladu niektorých zamestnávateľov povinný spolupracovať so zamestnávateľom v potrebnom rozsahu tak, aby mu

umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V nadväznosti na plošné testovanie má zamestnanec jednoduchý prístup k testom. Podľa názoru niektorých zamestnávateľov preukázanie sa negatívnym testom/diagnostikou nezasahuje nijakým spôsobom do práv zamestnanca a naopak chráni záujem všetkých zamestnancov. Ak zamestnanec odmietne testovanie, musí vraj čeliť následkom – bude mu odopretý vstup do zamestnania, pričom to zamestnávateľ bude považovať za prekážku v práci na strane zamestnanca, z čoho dedukuje následnú neospravedlnenú neprítomnosť zamestnanca na pracovisku.

Obdobná situácia vzniká pri **záväzkovo-právnych vzťahoch** medzi osobami – podnikateľmi, keď niektoré podnikateľské subjekty vyžadujú od svojich zmluvných dodávateľov potvrdenia o absolvovaní testu (diagnostiky) na ochorenie covid-19 – samozrejme s negatívnym výsledkom. Pokiaľ takéto potvrdenie o absolvovaní testu (diagnostiky) na ochorenie covid-19 zmluvní partneri-dodávatelia nepredložia, obchodní partneri – objednávateľia hrozia **pozastavením alebo ukončením spolupráce**.

Vláda Slovenskej republiky v zmysle článku 3 písmeno g) ústavného zákona č. 227/2002 Z.z., prijala uznesenie č. 678/2020 zo dňa 22.10.2020. Týmto uznesením obmedzila slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v určenom čase a zákazom vstupu na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie, a to odo dňa 24.10.2020 do 1.11.2020, v čase od 5.00 h do 1.00 h nasledujúceho dňa s tým, že sú uvedené výnimky. V okresoch Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín a Bardejov sa uvedené výnimky vzťahujú na osoby, ktoré sa preukážu negatívnym výsledkom testu/diagnostiky formou PCR testu alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie covid-19. Toto uznesenie rozšírila v zmysle uznesenia č. 693 zo dňa 28.10.2020. Obe uznesenia čiastočne citujem v texte.

B/ Použité právne predpisy a informačné zdroje:

- zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v platnom znení
- zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v platnom znení
- zákon č.513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení
- zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení
- zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v platnom znení
- zákon č. 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve v platnom znení
- zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky
- zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v platnom znení
- Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorou sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani
- opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky OLP/8323/2020 z 14.10.2020, OLP/8326/2020 z 14.10.2020, OLP/7694/2020 z 30.09.2020, OLP/7852/2020 z 29.09.2020 a OLP/7693/2020 z 29.9.2020
- uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 678/2020 z 22.10.2020
- uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 693/2020 z 28.10.2020
- Ústava Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) účinná od 7.4.1948
- www.somzodpovedny.sk

C/ Citácia právnych predpisov

C1/ V zmysle ustanovenia Článku 8 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

*„Zamestnávateľia sú povinní robiť opatrenia v záujme ochrany života a zdravia zamestnancov pri práci a zodpovedajú podľa tohto zákona za škody spôsobené zamestnancom pracovným úrazom alebo **chorobou z povolania**...“*

C2/ V zmysle ustanovenia § 17, odsek 1 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„Právny úkon, ktorým sa zamestnanec vopred vzdáva svojich práv, je neplatný.“

V zmysle ustanovenia § 17, odsek 3 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„*Neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu, ak **neplatnosť nespôsobil sám**. Ak vznikne zamestnancovi následkom neplatného právneho úkonu škoda, je **zamestnávateľ povinný ju nahraďiť**.*“

C3/ V zmysle ustanovenia § 47, odsek 3 písmeno a) zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„(3) *Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietne vykonať prácu alebo splniť pokyn, ktoré*

a) sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo s dobrými mravmi.“

C4/ V zmysle ustanovenia § 68, odsek 1 a 2 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„(1) *Zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne a to iba vtedy, ak zamestnanec*

a) bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin,

b) porušil závažne pracovnú disciplínu.

(2) Zamestnávateľ môže podľa odseku 1 okamžite skončiť pracovný pomer iba v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie dozvedel, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol. O začiatku a plynutí lehoty rovnako platia ustanovenia § 63 ods. 4 a 5.“

C5/ V zmysle ustanovenia § 79, odsek 1 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„1) *Ak zamestnávateľ dal zamestnancovi **neplatnú výpoveď** alebo ak s ním **neplatne skončil pracovný pomer** okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, **jeho pracovný pomer sa nekončí**, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je **povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy**. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.*“

C6/ V zmysle ustanovenia § 141, odsek 1, zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, cit.:

„(1) *„Zamestnávateľ ospravedlní neprítomnosť zamestnanca v práci počas jeho dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz, materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky (§ 166), **karantény**, osobného a celodenného ošetrovania chorého člena rodiny podľa osobitného predpisu, osobnej a celodennej starostlivosti o fyzickú osobu podľa osobitného predpisu a počas obdobia, kedy sa osoba, ktorá sa inak stará o dieťa mladšie ako desať rokov veku, podrobila vyšetreniu alebo ošetrovaniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo pracovného času zamestnanca. Za tento čas **nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy**, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*“

C7/ V zmysle ustanovenia § 192, odsek 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona – **nátlak**, cit.:

„Kto iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, **zneužívajúc** jeho hmotnú núdzu alebo naliehavú nemajetkovú potrebu, alebo **tieseň** vyvolanú jeho nepriaznivými osobnými pomermi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky. “

V zmysle ustanovenia § 192, odsek 4 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona – **nátlak**, cit.:

„(4) *Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1*

a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,

b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,

c) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo

*d) **za krízovej situácie.***“

C8/ V zmysle ustanovenia § 326 odsek 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona – **zneužívanie právomoci verejného činiteľa**, cit.:

„(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech,

a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,

b) prekročí svoju právomoc, alebo

c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci alebo z rozhodnutia súdu, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.“

„(4) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,

b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo

c) za krízovej situácie.“

C9/ V zmysle ustanovenia Článku 2, odsek 3, zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, cit.:

„(3) Každý môže konať, **čo nie je zákonom zakázané**, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, **čo zákon neukladá**.“

C 10/ V zmysle ustanovenia Článku 19, odsek 2 a 3, zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, cit.:

„(2) Každý má právo na ochranu pred **neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života**.

(3) Každý má právo na ochranu pred **neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe**.“

C 11/ V zmysle ustanovenia § 2, odsek 1 a 2 zákona č. 365/2004 Z.z. (antidiskriminačný zákon), cit.:

„(1) Dodržiavanie **zásady rovnakého zaobchádzania** spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

(2) Pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania je potrebné prihliadať aj na **dobré mravy** na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou.“

C 12/ V zmysle ustanovenia § 2, odsek 1 a 3 zákona č. 365/2004 Z.z. (antidiskriminačný zákon), cit.:

„1) Každý je **povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania** v oblasti **pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov**, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

(3) Pri posudzovaní, či ide o diskrimináciu alebo nie, sa neberie do úvahy, či dôvody, ktoré k nej viedli, vychádzali **zo skutočností alebo z mylnej domnienky**.“

C 13/ V zmysle ustanovenia §2, písmena j) zákona č. 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve, cit.:

„Karanténne opatrenia sú protiepidemiologické opatrenia zamedzujúce kontakt **osoby podozrivej z ochorenia alebo z nákazy s inými osobami**; karanténne opatrenia sú karanténa, zdravotný dozor a lekársky dohľad,“

C 14/ V zmysle ustanovenia §12, odsek 12 písmeno i) zákona č. 124/2006 Z.z. o ochrane bezpečnosti a zdravia pri práci, cit.:

„**Zamestnanec je povinný:**

i) podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam **vo vzťahu k práci**,“

C15/ V zmysle ustanovenia §30e, odsek 1 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, cit.:

„(1)**Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu** sa vykonáva na základe hodnotenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a výsledkov **lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci** u

- a) zamestnanca, 1. ktorý vykonáva prácu zaradenú do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, 2. pri opakovanom výskyte choroby z povolania u rovnakej profesie na tom istom pracovisku, 3. ktorého zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis, 4. ktorý vykonáva prácu zaradenú do druhej kategórie, tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, ak túto prácu nevykonával viac ako šesť mesiacov zo zdravotných dôvodov,
- b) fyzickej osoby – podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, 1. ktorá vykonáva prácu zaradenú do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, 2. ktorej zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis,
- c) inej fyzickej osoby, ktorá sa uchádza o zamestnanie 1. na výkon prác zaradených do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, alebo 2. ak jej zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis.“

V zmysle ustanovenia §30e, odsek 19 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, cit.:

„(19) V čase krízovej situácie sa **posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu** na základe posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a výsledkov lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci **nevykonáva** u zamestnanca podľa odseku 1 písm. a), u fyzickej osoby – podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, podľa odseku 1 písm. b) a u fyzickej osoby, ktorá sa uchádza o zamestnanie, podľa odseku 1 písm. c), ak v odseku 20 nie je ustanovené inak.“

C 16/ **Zdravie** je jednou z najdôležitejších ľudských hodnôt. Podľa definície zdravia z preambuly Ústavy **Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO)** je „**zdravie stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nielen neprítomnosť choroby alebo postihnutia**“.

C 17/ V zmysle ustanovenia § 265 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, cit.:

„Výkon práva, ktorý je **v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku**, nepožíva právnu ochranu.“

V zmysle ustanovenia § 266 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, cit.:

„(4)**Prejav vôle**, ktorý obsahuje výraz pripúšťajúci **rôzny výklad**, treba pri pochybnostiach vykladať na **ťahoch strany**, ktorá ako prvá v konaní tento výraz použila.“

C 18/ V zmysle ustanovenia § 268 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, cit.:

„Kto spôsobil **neplatnosť právneho úkonu**, je povinný **nahradiť škodu** osobe, ktorej bol právny úkon určený, ibaže táto osoba o neplatnosti právneho úkonu vedela. Pre náhradu tejto škody platia obdobne ustanovenia o náhrade škody spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti (§ 373 a nasl.).“

C 19/ V zmysle ustanovenia § 344 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, cit.:

„Od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.“

C 20/ V zmysle ustanovenia § 373 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, cit.:

„Kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.“

C 21/ V zmysle Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 678 z 22. októbra 2020 k návrhu na **rozšírenie opatrení v rámci vyhláseného núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu** v znení neskorších predpisov vyhlásením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020, cit:

„Vláda

A. obmedzuje

A.1. podľa čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona č. 227/2002 o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a **núdzového stavu** v znení neskorších predpisov v územných obvodoch okresov **Námestovo, Tvrdošín, Dolný Kubín a Bardejov** slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 24. októbra 2020 do 1. novembra 2020, v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, toto obmedzenie sa nevzťahuje na:

1. cestu do a zo zamestnania a cestu na výkon podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti, ak ju vykonáva osoba, ktorá sa **preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovanému na území Európskej únie na ochorenie COVID-19** vykonaným najviac 24 hodín pred platnosťou zákazu podľa tohto uznesenia,

2. cestu do a zo zamestnania a cestu na výkon podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti, ak ju vykonáva osoba, ktorá sa **preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovanému na území Európskej únie na ochorenie COVID-19** vykonaným počas trvania zákazu podľa tohto uznesenia,

4. cestu v nevyhnutnom rozsahu za účelom kúpy novín alebo tlačovín, servisu telekomunikačných zariadení, cesty na poštu, do prevádzok poštových, bankových, poisťovacích služieb, čistiarne a práčovne, autoservisu, stanice technickej kontroly, kľúčovej služby a očnej optiky osobou ktorá sa **preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovanému na území Európskej únie na ochorenie COVID-19** vykonaným najviac 24 hodín pred platnosťou zákazu podľa tohto uznesenia alebo vykonaným počas trvania zákazu podľa tohto uznesenia,

12. cestu za účelom pobytu v prírode v extraviláne obce v rámci okresu, ak ju vykonáva osoba, ktorá sa **preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovanému na území Európskej únie na ochorenie COVID-19** vykonaným najviac 24 hodín pred platnosťou zákazu podľa tohto uznesenia alebo vykonaným počas trvania zákazu podľa tohto uznesenia, doprevádzanie maloletého dieťaťa do a zo zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku, materskej školy a základnej školy pre žiakov prvého až štvrtého ročníka za účelom plnenia povinnej školskej dochádzky a cestu späť, ak ju vykonáva osoba, ktorá sa **preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu certifikovanému na území Európskej únie na ochorenie COVID-19** vykonaným najviac 24 hodín pred platnosťou zákazu podľa tohto uznesenia alebo vykonaným počas trvania zákazu podľa tohto uznesenia...“

C 22/ V zmysle Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 693 z 28. októbra 2020 k návrhu na **rozšírenie opatrení v rámci vyhláseného núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu** v znení neskorších predpisov vyhlásením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020, cit:

A. obmedzuje

„A.1. podľa čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov na území Slovenskej republiky slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 2. novembra 2020 do 8. novembra 2020 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, toto obmedzenie sa nevzťahuje na: 1. osobu, ktorá sa **preukáže potvrdením o negatívnom výsledku RT-PCR testu vykonaným od 29. októbra 2020 do 1. novembra 2020 alebo certifikátom vydaným Ministerstvom zdravotníctva SR s negatívnym výsledkom antigénového testu certifikovaného na území Európskej**

únie na ochorenie COVID-19 vykonaným od 29. októbra 2020 do 1. novembra 2020 subjektom podieľajúcim sa na celoplošnom testovaní „Spoločná zodpovednosť“,
2. osobu pôsobiacu v bezpečnostnom systéme Slovenskej republiky a osobu v štátnozamestnaneckom pomere, osobu vykonávajúcu prácu vo verejnom záujme a príslušníka záchranných a bezpečnostných zborov alebo ozbrojených zborov plniacich úlohy na úseku krízového riadenia, krízových situácií, mimoriadnych udalostí, stavov tiesne, bezpečnostného manažmentu, ochrany kritickej infraštruktúry, ochrany verejného poriadku a obrany štátu, ktorý sa preukáže potvrdením o negatívnom výsledku RTPCR testu vykonaným od 28. októbra 2020 do 30. októbra 2020 alebo certifikátom vydaným Ministerstvom zdravotníctva SR s negatívnym výsledkom antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie COVID-19 vykonaným od 28. októbra 2020 do 30. októbra 2020 subjektom podieľajúcim sa na celoplošnom testovaní „Spoločná zodpovednosť“,
3. osobu, ktorá sa preukáže potvrdením o negatívnom výsledku RT-PCR testu vykonaným počas trvania zákazu podľa tohto uznesenia...“

D/ Právny názor

Chcem upozorniť, že tento právny názor sa vzťahuje predovšetkým, nie však iba na právne prípady, v ktorých je uplatňovaný **právny režim Zákonníka práce a Obchodného zákonníka**. Zamestnanci vo verejnom záujme, ktorých pracovné a obdobné pomery sa spravujú špeciálnymi právnymi normami môžu vychádzať z tohto právneho názoru okrajovo, keďže právne režimy týchto špecializovaných právnych noriem sú v niektorých aspektoch odlišné a táto analýza by bola zakomponovaním a vysvetľovaním týchto režimov už pomerne komplikovaná. Ďakujem za porozumenie.

ODPOVEĎ na otázku č.1 a č.3:

„ Má zamestnávateľ právo vyžadovať pre výkon práce v zmysle platného pracovnoprávneho alebo obdobného pracovného vzťahu výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19? „

Má právo ukončiť so zamestnancom pracovný pomer, krátiť dovolenku, nevyplatiť náhradu mzdy za dočasnú práceneschopnosť, alebo inak sankcionovať zamestnanca, pokiaľ tento (i) neabsolvoval testovanie (diagnostiku) na ochorenie covid-19, (ii) pokiaľ bol diagnostikovaný pozitívne a absolvuje 10-dňovú karanténu.

Platná pracovnoprávna legislatíva upravuje vzájomný vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancom, rešpektujúc ústavné princípy a základné ľudské a občianske práva a slobody. Tzv. celoplošné testovanie obyvateľstva na ochorenie covid-19, ktoré sa má uskutočniť v dňoch 31.10. – 1.11. a 7.11. – 8.11.2020 je podľa môjho právneho názoru nielen nepovinné, ale najmä právne NEPRÍPUSTNÉ. Myslím si, že všetky testy, ktoré sa uskutočnia na základe právne neplatného právneho aktu, sú **NEPOUŽITELNÉ na právne úkony!** Z toho vyplýva, že vo vzťahu k akémukoľvek subjektu verejného alebo súkromného práva na území Slovenskej republiky sú **výsledky všetkých vykonaných testov právne irelevantné!**

V súčasnosti sme svedkami **neprimeraného nátlaku** verejných činiteľov a orgánov štátnej správy, ktorý aj prostredníctvom neobjektívneho spravodajstva tzv. mienkotvorných médií vytvárajú v spoločnosti atmosféru, akoby malo byť testovanie priam ústavnou povinnosťou každého občana... Tejto hystérii podľahli aj mnohí zamestnávateľia, ktorí už teraz, pred uskutočnením tzv. celoštátneho testovania sa dopúšťajú na mnohých svojich zamestnancoch **nepriamej diskriminácie**. Pracovnoprávny alebo obdobný pracovný vzťah je vzťah dvoch subjektov, ktoré sa a priori spravujú právnym režimom pracovného práva. V rámci neho je zakotvený aj **antidiskriminačný zákon**, ktorý zakotvuje **zásadu rovnakého zaobchádzania** v oblasti **pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov**. Mnohí zamestnávateľia vychádzajú z **mylnej právnej domnienky**, že vynucovaním si výsledkov testov na ochorenie covid-19 od svojich zamestnancov uplatňujú svoje práva voči zamestnancom, a to v súvislosti s plnením svojich povinností, ktoré im **vyplývajú zo zákona**

o ochrane bezpečnosti a zdravia pri práci. V rámci posudzovania právneho konania je potrebné vychádzať z celého súboru právnych skutočností a právnych noriem a ich vzájomných interakcií. Preto pri vytvorení zdanlivého dojmu „zákonosti“ celoštátneho testovania/diagnostiky obyvateľstva Slovenskej republiky na ochorenie covid-19 treba dôsledne pátrať po prameňoch práva, na základe ktorých vládna moc uskutočňuje svoje kroky. Tu narazíme na absolútnu aj relatívnu neplatnosť celej reťaze právnych úkonov, od vydávania protiprávnych opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (minimálne) v období marec – september 2020, po zmätočné a nevykonateľné uznesenia vlády Slovenskej republiky týkajúce sa pandémie ochorenia covid-19, až po protiústavnosť novely zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia...

Z týchto právne neurčitých a zmätočných krokov potom pramení aj konanie zamestnávateľov, ktorí sú orgánmi štátnej správy a masovokomunikačnými prostriedkami zrejme uvedení do omylu. Preto v prípade, ak zamestnávateľ žiada negatívny výsledok testu/diagnostiky od svojho zamestnanca, takéto konanie jednoznačne posudzujem ako **diskrimináciu zamestnanca zo strany zamestnávateľa**.

V slovenskom právnom poriadku neexistuje právny predpis, na základe ktorého by ste boli **POVINNÍ** dať sa testovať na ochorenie covid-19. **VYNUCOVANIE** si povinnosti predložiť akýsi právne irelevantný papier o nezákonnom testovaní obyvateľstva zo strany zamestnávateľa a podmieňovať to mylne ochranou zdravia a bezpečnosti pri práci, je nielen hrubá neznalosť Ústavy Slovenskej republiky a ústavného zákona č. 227/2002 Z.z. , ale aj možné páchanie trestného činu **NÁTLAKU** v zmysle ustanovení § 192 odsekov 1 a 4 Trestného zákona. Každý vedúci zamestnanec, každý štatutárny orgán každého právneho subjektu, ktorý je v Slovenskej republike zamestnávateľom, sa **pokračovaním v protiprávnych nátlakových akciách** voči svojim zamestnancom bude dopúšťať uvedeného **trestného činu**. Vykonanie takéhoto testu/diagnostiky **nemôže zamestnávateľ vyžadovať od zamestnanca ani ako podmienku výkonu práce**, a to či už pri nástupe do práce alebo pri pokračovaní v pracovnom pomere.

Zdravotný stav zamestnancov okrem toho podlieha **lekárskemu tajomstvu** a ochrane v rámci GDPR (**General Data Protection Regulation**), teda všeobecným nariadením Európskej únie na ochranu osobných údajov! Zamestnávateľ môže posúdiť zdravotnú spôsobilosť zamestnanca na prácu zákonným spôsobom len na základe **vykonanej lekárskej preventívnej prehliadky**. Táto sa dokonca v krízovom stave nahrádza iba **ČESTNÝM VYHLÁSENÍM** zamestnanca, že jeho zdravotný stav je v poriadku. Aj tu sa však jedná iba o zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do **tretej kategórie alebo štvrtej kategórie** v zmysle právnej klasifikácie posudzovania náročnosti profesií na zdravie. Ostatní zamestnanci nemajú ani takúto povinnosť!

Pokiaľ chcú zamestnávatelia naozaj komplexnejšie poňať ochranu **ZDRAVIA**, tak ako sa to všemožne snažia deklarováť, je potrebné aby teda vzali do úvahy a chápali zdravie v zmysle jeho **definície** Svetovou zdravotníckou organizáciou, cit.: **„zdravie je stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nielen neprítomnosť choroby alebo postihnutia.“** Zamestnávatelia však svojim **neetickým a nátlakovým správaním týmto porušujú aj princípy jediného zákona, na ktorý sa v tejto šikanóznei poľovačke na zamestnancov zamerali – na zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci**. Pokiaľ majú na zreteli, a s nimi aj orgán štátneho dozoru naozaj zdravie svojich zamestnancov, **NESMÚ** svojim konaním (úmyselným alebo neúmyselným) navodzovať v ľuďoch pocit strachu, nebezpečenstva a neistoty. Takéto emocionálne vypätie prirodzene vedie u ľudí k **DUŠEVNEJ A SOCIÁLNEJ NEPOHODE**, teda k **POŠKODZOVANIU ZDRAVIA!** Takéto konanie zamestnávateľov je samozrejme v príkrom rozpore s **DOBRÝMI MRAVMI, ergo je neplatné**.

V prípade pokračovania nátlakových akcií zo strany zamestnávateľa treba v pokoji a slušne odmietnuť všetky výzvy, podmienky a inštrukcie, ktoré sú vydávané **BEZ PRÁVNEHO TITULU**. V prípade negatívnej reakcie zo strany zamestnávateľa si prosím od neho vyžiadať **písomné odôvodnenie** jeho postupu a prípadne kontaktujte advokáta!

O potrebe absolvovať tzv. povinnú 10-dňovú karanténu som písal predchádzajúcej analýze, preto opakujem, že karanténa, ktorá sa spomína najmä na vládnom internetovskom portáli www.somzodpovedny.sk je právny „výmysel“ vlády Slovenskej republiky. V učebniciach práva sa raz

stane príkladom totálneho právneho bezvedomia!!! V súčasnosti neexistuje zákonná povinnosť absolvovať túto 10-dňovú karanténu v súvislosti s tzv. celoplošným testovaním/diagnostikou na ochorenie covid-19!

Zamestnávateľa tým, že sú sami často vládou Slovenskej republiky a ostatnými orgánmi štátnej správy uvádzaný do omylu, konajú v mylnej domnienke. Preto akékoľvek ukončenie pracovného pomeru, akékoľvek nevyplácanie mzdy zamestnancom z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnanca, krátenie dovolenky a podobné opatrenia zo strany zamestnávateľov sú od počiatku neplatné a zamestnanec by mal postupovať v zmysle ustanovenia §79 Zákonníka práce. Vo vzťahu nevyplatenia náhrady mzdy zo strany zamestnávateľa v súvislosti s umiestnením zamestnanca v karanténe, je potrebné veľmi presne a prísne individuálne zisťovať, či sa jedná o karanténu zamestnanca v zmysle č. 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve?

ODPOVEĎ na otázku č.2:

„Má zmluvný partner pokiaľ ste SZČO/obchodná spoločnosť pre poskytnutie tovaru, služby alebo výkon práce vyžadovať od vás výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19?“

Vzťahy medzi obchodnými partnermi sa riadia prioritne pravidlami záväzkového práva v režime obchodného práva. V prvom rade si treba uvedomiť, že ide o vzťah založený na zmluvnom základe. Pokiaľ vaša obchodná zmluva neobsahuje presné ustanovenia o vyššej moci, kde je *expressis verbis* uvedená aj epidémia alebo pandémia, treba zmluvný vzťah posudzovať z hľadiska zásad poctivého obchodného styku. Výkon práva, ktorý je **v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku**, nepožíva právnu ochranu. To znamená, že váš zmluvný partner **nemôže** na základe neexistencie právneho základu vyžadovať ako poctivý obchodný partner vykonanie testu/diagnostiky na ochorenie covid-19, a to ako vás, tak aj vašich zamestnancov alebo zmluvných dodávateľov. Pokiaľ trvá na uskutočnení takéhoto testu, pokračuje **v právnom úkone, ktorý je od počiatku NEPLATNÝ!** V takom prípade použijete príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka na uplatnenie si náhrady škody za porušenie zmluvných podmienok. Je rovnako vhodné zamyslieť sa nad tým, či môže zmluvný partner použiť v súčasnom skutkovom a právnom stave ustanovenie o okolnostiach vylučujúcich zodpovednosť? Podľa môjho právneho názoru sa nenachádzame ani v právne čistom režime núdzového stavu, keďže bol vyhlásený s **právnymi vadami** a bol dopĺňaný dodatočne o vyhlásenie zákazu pohybu a pobytu zmätočnými a neurčitými uzneseniami vlády Slovenskej republiky, týkajúcimi sa riešenia tzv. pandemických opatrení.

ODPOVEĎ na otázku č.4:

„Má zamestnávateľ právo neumožniť Vám vstup na pracovisko, resp. pri SZČO/obchodná spoločnosť vstup na miesto dodania tovaru, poskytnutia služby alebo výkonu práce?“

V zmysle vyššie uvedených argumentov, platného ústavného a zákonného rámca Slovenskej republiky **neexistuje právny dôvod**, ktorý oprávňuje zamestnávateľa odmietnuť/neumožniť zamestnancom vstup na pracovisko.

Per analogiam s výnimkou objektov osobitného určenia a objektov v špeciálnom právnom režime nie je zákonný dôvod, aby obchodný partner bránil zmluvnému obchodnému partnerovi vo vstupe na jeho prevádzku, prípadne dohodnuté miesto uskutočnenia obchodnej činnosti.

V prípade, že tak váš zamestnávateľ/zmluvný partner urobí aj napriek vášmu upozorneniu na protiprávnosť takéhoto konania, žiadajte si bezodkladne písomné odôvodnenie takéhoto konania a prípadne kontaktujte právneho zástupcu. Súčasne môžete zamestnávateľa / obchodného partnera zdvorilo upozorniť, že uvedeným správaním sa môže dopustiť trestného činu nátlaku v zmysle ustanovení § 192 odsek 1 a 4 Trestného zákona.

ODPOVEĎ na otázku č.5:

„Má právo vyžadovať výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19 tretia osoba za účelom overenia môjho zdravotného stavu, a to v služobnom alebo bežnom civilnom bežnom styku?“

NIKTO – zamestnávateľ, úradník štátnej správy alebo územnej samosprávy policajť, vojak, zamestnanec súkromnej bezpečnostnej služby, lekár, vodič verejnej dopravy, riaditeľ školy, učiteľ, vychovávateľ, vrátnik, poskytovateľ služieb atď. atď. nemá **ŽIADNE zákonné oprávnenie požadovať** od ktoréhokoľvek občana Slovenskej republiky (v prípade maloletého dieťaťa od jeho zákonného zástupcu) predloženie výsledku testu/ diagnostiky na ochorenie covid-19. Je úplne jedno, či sa jedná o diagnostiku formou PCR testu alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie covid-19! Pritom rozoberám len právne hľadisko uvedených testov – ich medicínsku stránku a výpovednú hodnotu uvádzaných testov pochopiteľne prenechávam na odborníkov v oblasti medicíny a farmácie.

Opakujem, ani žiadny zákon platný na území Slovenskej republiky, ani Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 678/2020 z 24.10.2020 ani iné uznesenia vlády SR výslovne **neustanovujú okruh osôb, ktoré sú oprávnené** požadovať od občanov Slovenskej republiky výsledok testu/diagnostiky formou PCR testu alebo antigénového testu certifikovaného na území Európskej únie na ochorenie covid-19! Je potrebné striktnie dodržiavať **ZÁKONNOSŤ** a ústavný princíp, podľa ktorého, cit.:“ **každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.**“

V žiadnom právnom predpise platnom na území Slovenskej republiky sa neuvádza, že občan je povinný sa preukazovať **kdekoľvek, kedykoľvek a komukoľvek akýmkoľvek testom** na ochorenie covid-19! Ochrana fyzických osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov patrí medzi základné ľudské práva. NEZABÚDAJME - informácie o zdravotnom stave občanov Slovenskej republiky podliehajú **lekárskemu tajomstvu** a rovnako sú chránené **GDPR (General Data Protection Regulation)**, teda všeobecným nariadením Európskej únie na ochranu osobných údajov!

V prípade, že napriek nezákonnosti ho od vás alebo vášho dieťaťa budú vyžadovať, zdvorilo ale jednoznačne **trvajte na tom**, aby vám vydali **bezodkladne písomné odôvodnenie ich konania!**

ODPOVEĎ na otázku č.6:

„Má právo príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky alebo zamestnanec obecnej/mestskej polície uložiť pokutu v priestupkovom konaní na základe toho, že sa odmietnem preukázať negatívnym výsledkom testu/diagnostiky na ochorenie covid-19? “

Per analogiam ak vychádzame z platného právneho stavu na území Slovenskej republiky, je zrejmé, že odmietnutie preukázania sa negatívnym výsledkom testu/diagnostiky na ochorenie covid-19 **nie je správnym deliktom**. Na základe uvedeného nie je žiadny príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky, ani zamestnanec mestskej alebo obecnej polície oprávnený vyžadovať od kohokoľvek negatívny výsledok testu/diagnostiky na ochorenie covid-19. Je preto potrebné pri výzve policajtov na predloženie predmetného negatívneho testu/diagnostiky ich vyzvať, aby **upustili od ďalšieho konania a nežiadali** predloženie takéhoto testu. Z toho vyplýva aj skutočnosť, že nikomu v súvislosti s nepredložením negatívneho testu/diagnostiky na ochorenie covid-19 **NEMOŽNO udeliť pokutu v priestupkovom konaní!**

Ak by sme chceli veci hnať ad absurdum – potom je ďalšou otvorenou právnou aj etickou otázkou, povinnosť preukázať sa pri služobnom zákroku tzv. negatívnym testom na ochorenie covid-19 samotnými policajtmi predtým, než začnú svoj služobný zákrok... to len na okraj...

V každom prípade, pre potreby ďalšieho prípadného objasnenia konania policajtov, je vhodné **vyhotoviť si zo služobného zákroku videozáznam**. Samozrejme treba príslušných policajtov slušne upozorniť, že zo zákroku vyhotovujete audiovizuálny záznam, pričom treba dodržať etický prístup a rešpektovať osobnú integritu službukonajúcich policajtov.

V tejto súvislosti dávam do pozornosti **nález Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 44/00-133**, podľa ktorého **za súčasť základného práva na súkromie a ani za prejav osobnej povahy** (v

zmysle § 11 Občianskeho zákonníka) **nemožno u verejného činiteľa (štátny policajt/mestský policajt) považovať výkon jeho zákonom upravenej služobnej právomoci na verejnosti.**

V rezolúcii č. 1165 Parlamentného zhromaždenia Rady Európy zo dňa 26. júna 1998, ktorá sa venuje právu na súkromie sa uvádza, že **verejne činné osoby musia rešpektovať, že osobitné postavenie, ktoré zastávajú v spoločnosti** (väčšinou na základe ich dobrovoľného a vlastného rozhodnutia), **automaticky vyvoláva tlak na ch súkromie.**

V prípade, že policajný zákrok vyhodnotíte ako neprimeraný a policajti napriek vášmu upozorneniu budú pokračovať v konaní a budú žiadať predloženie negatívneho testu/diagnostiky na ochorenie covid-19, takýto videozáznam poslúži pri podaní **sťažnosti na Úrad inšpekčnej služby Policajného zboru**, v prípade mestských a obecných policajtov na **mestský alebo obecný úrad**, ako dôkaz získaný zákonným spôsobom a je by možné ho v konaní o sťažnosti na policajta vziať do úvahy.

Policajtov je potrebné tiež slušným spôsobom upozorniť, že ak budú neštandardným spôsobom pokračovať v konaní, môžu sa dopustiť aj spáchania trestného činu **zneužívania právomocí verejného činiteľa, a to v krízovom období!**

Chcem zároveň poprosiť všetkých občanov, aby sme sa v tomto vypätom období správali ku sebe navzájom ohľaduplne a úctivo. Len vzájomná **tolerancia, komunikácia a slušnosť** nás spoločne privedú k cieľu – ktorým je obnova práva a spravodlivosti na Slovensku. Ďakujem.

Lukáš Machala